МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. І. Чуєнко
Характеристика стандартів та нормативно-правової бази Європейського Союзу у сфері штучного інтелекту *479*

А. Барінов
Позитивні дії як чинник інклюзивного розвитку: досвід США та перспективи для освітньої політики *483*

С. Кузьмич
Вплив нової соціальної реальності на правове тлумачення MPC conditions у міжнародному комерційному праві *485*

С. В. Резнік
Огляд та подальший вплив на ведення господарської діяльності Закону України № 4196-IX *487*

Д. Євдокимов
Перспективи законодавчого посилення державної підтримки цивільних осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії *489*

Н. С. Лаврик
Адміністративно-правові аспекти діяльності органів виконавчої влади у сфері підприємництва (КАП) *491*

В. В. Котов
Правові аспекти міжнародного співробітництва в рамках Європейського Союзу: вплив на державну соціальну політику *493*

О. І. Мацак
Реформування податкової системи України в умовах внутрішніх та зовнішніх викликів з метою запобігання фінансовим злочинам *495*

О. С. Лаврик
Правові механізми захисту особи при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я *496*

М. П. Мельник
Правові механізми захисту права власності в Україні в умовах сучасних викликів *497*

Д. О. Кірюшин
Підвищення ефективності правосуддя та врегулювання проблемних питань у сфері нерухомості в Україні *498*

В. А. Бортник
Особливості захисту інформації про фізичну особу *499*

Я. В. Голобородько
Напрями діяльності Військової служби правопорядку та проблеми у сфері підтер дисципліни серед військовослужбовців *501*

В. О. Заросило
Проблеми вивчення антикорупційного права у вищих навчальних закладах *503*

О. І. МАЦАК
аспірант,
Міжрегіональна Академія управління персоналом

РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ ВИКЛИКІВ З МЕТОЮ ЗАПОБІГАННЯ ФІНАНСОВИМ ЗЛОЧИНАМ

У сучасних умовах війни, економічної нестабільності та структурних трансформацій в Україні проблема реформування податкової системи набуває особливої актуальності. Податкова політика має не лише забезпечувати надходження до бюджету, а й ефективно запобігати фінансовим зловживанням, корупційним схемам та тінізації економіки. На тлі глобалізації та цифровізації фінансових потоків, податкові правопорушення набувають нових форм, що потребує оперативного реагування державних інституцій та оновлення механізмів податкового регулювання.

Головними чинниками податкової злочинності в Україні залишаються складність податкового законодавства, відсутність стабільної фіскальної політики, недостатній рівень цифровізації податкового адміністрування та низька податкова культура. При цьому запровадження ризикоорієнтованих підходів до контролю, розширення застосування електронних сервісів, діджиталізація податкових перевірок, а також активна взаємодія з міжнародними інституціями у сфері обміну фінансовою інформацією мають значний потенціал у зниженні рівня податкових злочинів.

Міжнародний досвід демонструє ефективність таких інструментів, як автоматичний обмін податковою інформацією (CRS), запровадження контролю за трансфертним ціноутворенням, системи електронного аудиту (у Німеччині, Естонії, Польщі), фіскальні касові апарати з онлайн-передачею даних (у Чехії) та побудова інтегрованих платформ для взаємодії бізнесу і податкових органів . Зокрема, Естонія є прикладом країни, де повна цифровізація податкових процесів знизила рівень зловживань і підвищила добровільну сплату податків .

У контексті України актуальним є продовження реформи БЕБ та податкової міліції, оновлення підходів до розслідування економічних злочинів, а також стимулювання добровільного податкового комплаєнсу шляхом спрощення процедур звітності, підвищення прозорості та відповідальності державних структур.

Таким чином, реформування податкової системи України є не лише інструментом наповнення бюджету, а й важливою умовою забезпечення фінансової безпеки держави, протидії ухиленню від сплати податків та мінімізації тіньових фінансових схем. У нинішніх умовах воєнного стану, глибокої економічної турбулентності та посилення зовнішніх викликів потреба в модернізації фіскальної політики стала критичною. Ефективна податкова система має базуватися на принципах прозорості, прогнозованості, справедливості та цифрової адаптивності.

Результати дослідження свідчать про те, що посилення контролю за трансфертним ціноутворенням, запровадження ризикоорієнтованих механізмів перевірок, автоматичний обмін податковою інформацією, цифровізація звітності та адміністрування — є ключовими чинниками, здатними суттєво знизити рівень фінансових злочинів. Успішний досвід Естонії, Німеччини, Польщі, Чехії та інших країн дово-

дить, що синергія правових, інституційних і технологічних змін забезпечує якісне оновлення фіскальної системи і створює передумови для довгострокової фінансової стабільності.

В українських реаліях доцільно поєднувати впровадження європейських стандартів податкової прозорості з національними особливостями, зокрема, підвищенням відповідальності службових осіб, зміною підходів до функціонування Бюро економічної безпеки, формуванням культури добровільної сплати податків.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що без структурної трансформації податкової системи неможливе досягнення фінансової стійкості, скорочення масштабів податкової злочинності та забезпечення ефективного функціонування економіки в умовах внутрішніх трансформацій і глобальних викликів. У післявоєнний період оновлена податкова система повинна стати основою відновлення економіки, підвищення інвестиційної привабливості країни та зміцнення суспільного договору між державою і платниками податків.

О. С. ЛАВРИК
аспірант, МАУП

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ОСОБИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я

У сучасних умовах правової трансформації та підвищення вимог до дотримання прав людини, проблема забезпечення ефективного правового захисту особи при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я набуває особливої актуальності. В умовах воєнного стану та загального ускладнення криміногенної ситуації в Україні зростає не лише кількість таких злочинів, але й ризики порушення прав учасників кримінального провадження, зокрема підозрюваних, потерпілих та свідків. Особливої уваги вимагає забезпечення балансу між необхідністю оперативного розкриття злочину та дотриманням принципів верховенства права, зокрема права на справедливий суд і повагу до людської гідності .

Дослідження свідчить, що національні механізми правового захисту особи під час досудового розслідування мають низку системних прогалин. До таких належать: недостатній контроль за дотриманням процесуальних прав підозрюваних, формалізм у застосуванні інституту захисту, неналежна правова культура слідчих органів, а також обмежений доступ до ефективної правової допомоги. Незважаючи на існування нормативного регулювання, зокрема у Кримінальному процесуальному кодексі України, практична реалізація принципів змагальності, презумпції невинуватості, недопущення тортур та права на мовчання часто має декларативний характер .

Аналіз правових систем країн Європейського Союзу дозволяє виокремити кілька ефективних практик, які доцільно адаптувати в Україні. Зокрема, йдеться про гарантування обов'язкової присутності адвоката з моменту затримання (Іспанія, Франція), надання безоплатної юридичної допомоги незалежно від матеріального становища підозрюваного (Швеція), жорсткий контроль за допустимістю доказів,